MAGAZONE

برترین شرکت‌های صنعت خودروسازی

هفته‌نامه تحلیلی گروه مالی فارابی | شماره ۳۶

فهرست مطالب

- معرفی صنعت
- وضعیت تکنیکال

بررسی تکنیکال شاخص صنعت

- بررسی وضعیت فروش شرکت‌ها
- وضعیت بنیادی

مقایسه P/E شرکت‌ها

مقایسه P/S شرکت‌ها

حاشیه سود خالص و حاشیه سود عملیاتی

رشد سود خالص و سود عملیاتی

- اخبار اثرگذار و چشم‌انداز صنعت

بررسی برترین شرکت‌های صنعت خودروسازی

صنعت خودروسازی ایران با قدمتی بیش از ۷۰ سال، همواره یکی از ارکان اصلی اقتصاد کشور و نشانه‌ای از توان صنعتی داخلی بوده است. از تولید اولین جیپ‌های شش سیلندر در پارس‌خودرو تا راه‌اندازی ایران‌ناسیونال و ظهور برندهای بزرگ جهانی در بازار ایران، این صنعت مسیر پرفراز و نشیبی را پشت سر گذاشته است. با این حال، در دهه‌های اخیر، چالش‌هایی چون تحریم‌های بین‌المللی، خروج خودروسازان خارجی، سیاست‌های قیمت‌گذاری دستوری و ضعف تکنولوژی، چهره این صنعت را تغییر داده است.

سال ۱۴۰۳ نقطه عطفی در این مسیر بود؛ سالی که خودروسازان بزرگ کشور با افزایش سرمایه‌های سنگین و اصلاح ساختار مالی، گام‌های جدیدی به سوی بازآفرینی برداشتند. بازگشایی مثبت ایران‌خودرو پس از مدت‌ها توقف، عبور شاخص صنعت خودرو از مقاومت‌های تاریخی و واگذاری بخشی از سهام به بخش خصوصی، نشانه‌هایی بود از آغاز تحولی تدریجی. با این وجود، صنعت همچنان با مشکلات بنیادینی همچون انحصار بازار، حاشیه سود پایین و نارضایتی مصرف‌کنندگان دست‌وپنجه نرم می‌کند.

در شماره ۳۶ مگزون با نگاهی دقیق به تحولات مالی، بازار فروش و چشم‌اندازهای آینده، وضعیت واقعی صنعت خودروسازی ایران در سال ۱۴۰۳ را بررسی کرده‌ایم. اگر می‌خواهید بدانید کدام فرصت‌ها در دل این بحران‌ها نهفته است، کدام شرکت‌ها آماده جهش هستند و چه تغییراتی برای احیای واقعی این صنعت حیاتی نیاز است، شما را به مطالعه دقیق این گزارش دعوت می‌کنیم.

* با توجه به اینکه گروه بهمن با نماد «خبهمن» شرکت سرمایه‌گذاری محسوب می‌شود، در این گزارش به بررسی شرکت بهمن‌خودرو (زیر مجموعه گروه بهمن) پرداخته نشده است.

فعالیت اصلی شرکت‌های فعالیت اصلی شرکت‌های خودرویی

نماد	محصولات
خودرو	خودرو سواری
خساپا	خودرو سواری
خپارس	خودرو سواری
خزامیا	خودرو باری
خاور	خودرو سنگین
خدیزل	خودرو سنگین
خکاوه	خودرو سنگین

وضعیت تکنیکال

بررسی تکنیکال شاخص صنعت

بازگشایی مثبت ایران خودرو باعث شد مقاومت بسیار مهم یک میلیون و ۳۰۰ هزار واحدی شاخص صنعت به بالا شکسته شود. در گزارش قبلی تحلیل این صنعت (دانلود از اینجا) در آذر ماه ۱۴۰۳، عنوان شد که دو ناحیه یک میلیون و ۳۰۰ هزار واحدی و یک میلیون و ۶۵۰ هزار واحدی محدوده‌های مهم مقاومتی شاخص این صنعت هستند که با توجه به شکست ناحیه مقاومتی اول، می‌توان به ادامه رشد و رسیدن به مقاومت یک میلیون و ۶۵۰ هزار واحدی امیدوار بود.

بررسی میزان فروش شرکت های صنعت

بررسی وضعیت فروش شرکت‌ها

ایران خودرو و **سایپا** از لحاظ وضعیت فروش نسبت به سایر هم‌گروه‌های خود وضعیت بهتری دارند و بیشترین میزان فروش در ۱۲ ماهه ۱۴۰۳ را ثبت کرده‌اند؛ به‌طوری که ایران خودرو حدود ۶۰ درصد از سهم بازار فروش و سایپا حدود ۲۰ درصد را به خود اختصاص دادند.

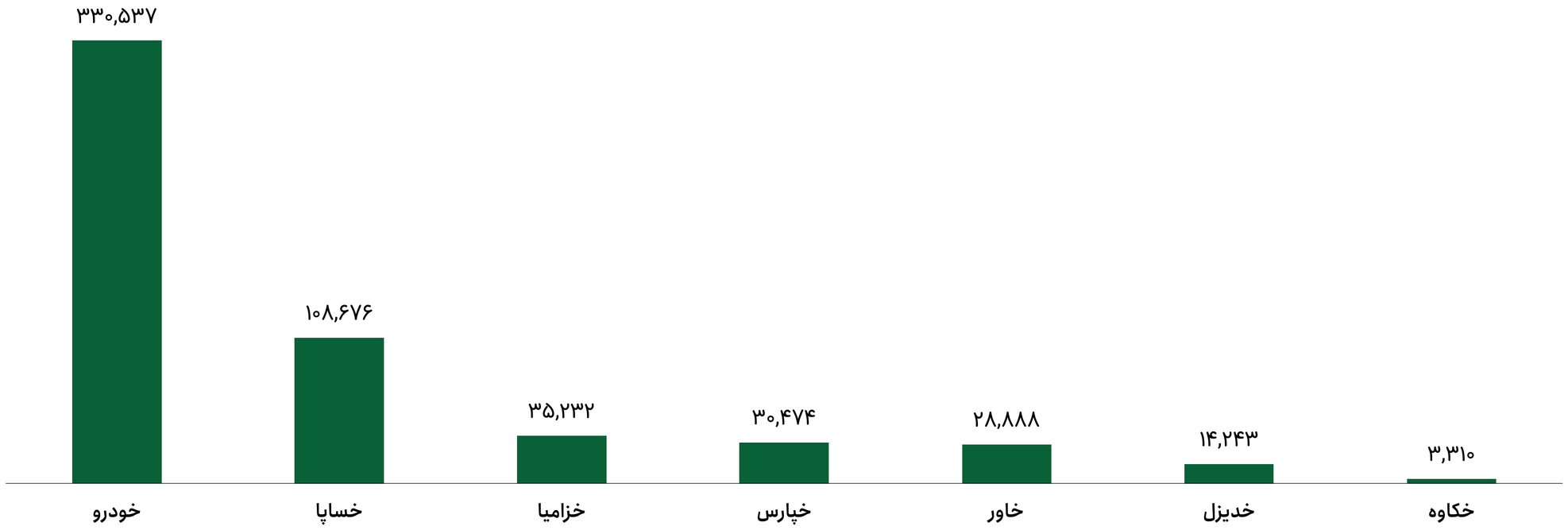

وضعیت فروش شرکت‌های خودروساز

مبالغ به میلیارد تومان است

بررسی نرخ رشد فروش شرکت‌ها

در بین شرکت‌های خودروسازی، نمادهای **خپارس**، **خودرو**، **خزامیا** و **خساپا** بیشترین رشد فروش را طی یک سال گذشته به ثبت رسانده‌اند.

تقریبا اکثر این شرکت‌ها توانستند حدود ۳۰ درصد رشد فروش را ثبت کنند.

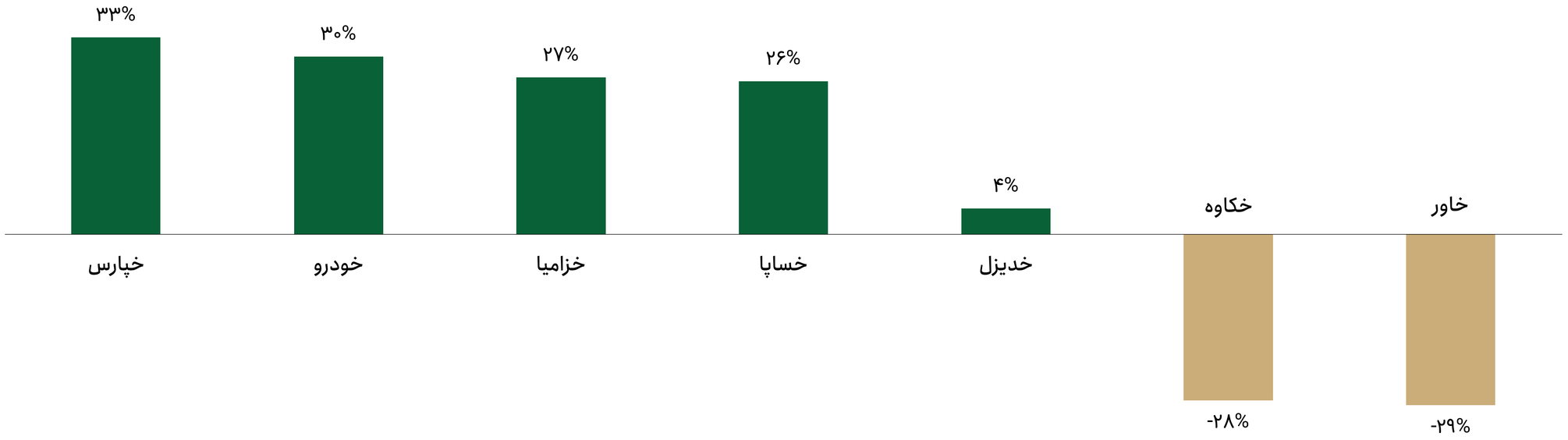

رشد فروش شرکت‌های خودروسازی در یک سال اخیر

بررسی سود(زیان) انباشته خودروسازان

یکی از مشکلات اساسی صنعت خودرو، زیان‌ده بودن خودروسازهای بزرگ کشور، یعنی ایران‌خودرو و سایپا است. در نمودار زیر مشخص است که **خودرو** در حال حاضر بیش از **۱۱۰ هزار میلیارد تومان** و **خساپا** بیش از **۵۱ هزار میلیارد تومان** زیان انباشته دارند. در این صنعت، سازندگان خودروهای سنگین و دیزلی مانند **خاور**، **خزامیا** و **خدیزل** سود انباشته نسبتا قابل‌قبولی دارند.

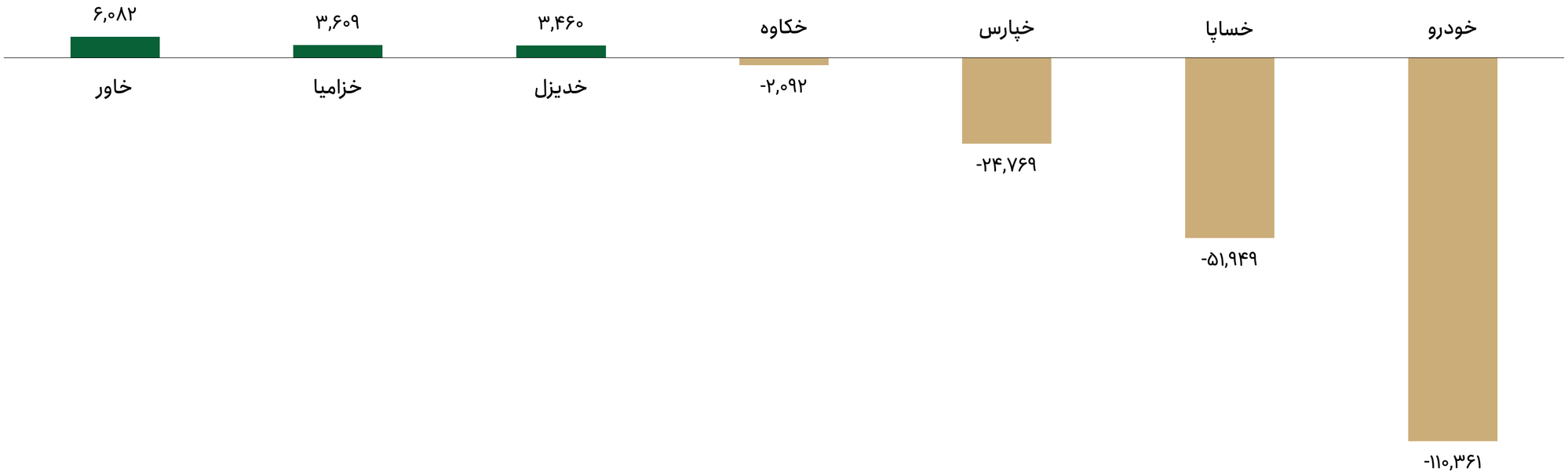

وضعیت سود(زیان) انباشته خودروسازان

مبالغ به میلیارد تومان است

وضعیت بنیادی

- مقایسه P/E شرکت‌ها
- مقایسه P/S شرکت‌ها
- حاشیه سود خالص و حاشیه سود عملیاتی
- رشد سود خالص و سود عملیاتی

مقایسه نسبت P/E شرکت‌ها

جهت بررسی شرکت‌های خودروسازی از منظر نسبت P/E باید عملا این شرکت‌ها را به دو بخش تولیدکننده سواری و تولید کننده خودروهای تجاری تقسیم کرد. عملکرد خودروسازان سواری ضعیف است و همگی با زیان انباشته درگیرند. اما در بین خودروسازان تجاری، **خزامیا** و **خدیزل** عملکرد فوق‌العاده‌ای دارند و P/E آن‌ها به مراتب پایین‌تر از میانگین بازار است.

نماد	P/E-ttm
خزامیا	۴/۲
خدیزل	۵
خاور	۱۲/۳
خکاوه	۴۷۱

مقایسه نسبت P/S شرکت‌ها

معمولا عدد مطلوب برای P/S بین ۱ تا ۳ واحد در نظر گرفته می‌شود؛ زیرا P/S بسیار کم، نشان‌دهنده بدهی‌های بالا و بی‌ثباتی روند سودآوری است. همچنین در صورتی‌که P/S بیش از حد بالا باشد، نشان از بالا بودن قیمت سهام یا پایین بودن مقدار فروش است. نسبت P/S ttm (قیمت به فروش) صنعت خودروسازی با مقدار ۰/۴ واحدی، در وضعیت مناسبی قرار ندارد. در این گروه فقط **خکاوه** از وضعیت نسبتا مناسبی برخوردار است.

مقایسه نسبت P/S شرکت‌ها

نماد	P/S-ttm
خپارس	۰/۴
خزامیا	۰/۵
خساپا	۰/۶
خودرو	۰/۶
خاور	۰/۶
خدیزل	۰/۸
خکاوه	۱/۶

حاشیه سود خالص و عملیاتی

یکی از بهترین معیارها برای بررسی شرکت‌های برتر هر صنعت، بررسی حاشیه سود عملیاتی و خالص آن‌هاست. به طور کلی هرچه درصد حاشیه سود بالاتر باشد، نشان‌دهنده آن است که شرکت سود بیشتری از مقدار فروش خود کسب کرده است. حاشیه سود خالص و عملیاتی شرکت‌های فعال در صنعت خودروسازی مطلوبیتی ندارد و به غیر از نمادهای **خدیزل**، **خزامیا** و **خاور** سایر نمادها حاشیه سود منفی دارند.

حاشیه سود خالص و عملیاتی

نماد	حاشیه سود عملیاتی TTM	حاشیه سود خالص TTM
خدیزل	۲۳%	۱۶%
خزامیا	۱۵%	۱۲%
خاور	۲۰%	۵%
خکاوه	-۱%	۰%
خودرو	-۷%	-۹%
خساپا	-۵%	-۱۴%
خپارس	-۲۸%	-۳۲%

نرخ رشد سود خالص و عملیاتی

اوضاع در نرخ رشد سود خالص و عملیاتی نمادهای گروه خودروسازی هم به هیچ عنوان جالب نیست. **خودرو**، **خساپا** و **خپارس** همچنان زیان‌ده هستند و عملکرد جالب توجه‌ای نداشتند. در این گروه تنها نماد **خزامیا** است که توانسته نرخ رشد سود خالص ۲۹ درصدی را ثبت کند.

نماد	نرخ رشد سود عملیاتی TTM	نرخ رشد سود خالص TTM
خزامیا	-۱%	۲۹%
خاور	-۵۴%	-۷۷%
خدیزل	-۶۶%	-۷۷%
خکاوه	-۸۶%	-۱۵%

اخبار اثرگذار و چشم‌انداز صنعت

اخبار اثرگذار و چشم‌انداز صنعت

سال ۱۴۰۳ برای صنعت خودروسازی ایران سالی پرخبر و پرتلاطم بود. افزایش سرمایه قابل‌توجه شرکت‌های بزرگ خودروساز همچون ایران‌خودرو و سایپا از محل تجدید ارزیابی دارایی‌ها، یکی از مهم‌ترین اتفاقات این سال به شمار می‌رفت. این افزایش سرمایه‌ها که با هدف خروج از شمول ماده ۱۴۱ قانون تجارت و اصلاح ساختار مالی انجام شد، امیدواری‌هایی نسبت به بهبود وضعیت نقدینگی و کاهش زیان انباشته در صنعت ایجاد کرد. بازگشایی نماد خودرو با رشد قابل‌توجه قیمت، اولین واکنش مثبت بازار به این اصلاحات بود. از سوی دیگر، بحث واگذاری سهام مدیریتی ایران‌خودرو به شرکت قطعه‌سازی کروز، یکی از جنجالی‌ترین اخبار سال شد. هرچند این واگذاری در ابتدا به‌عنوان گامی در جهت خصوصی‌سازی واقعی معرفی شد، اما با دخالت دیوان عدالت اداری و نگرانی‌های مطرح شده درباره احتمال انحصار در زنجیره تامین قطعات، پرونده آن همچنان باز و مبهم باقی مانده است. این موضوع نگاه‌ها را دوباره به ضرورت ایجاد شفافیت، رقابت سالم و جلوگیری از تمرکز بیش از حد در صنعت خودرو جلب کرد.

اخبار اثرگذار و چشم‌انداز صنعت

در کنار این تحولات، وضعیت عمومی صنعت همچنان تحت تاثیر عواملی چون تحریم‌های خارجی، قیمت‌گذاری دستوری شورای رقابت و مکانیزم‌های ناکارآمد فروش خودرو قرار داشت. هرچند تلاش‌هایی برای واردات خودروهای نو و کارکرده صورت گرفت، اما این اقدامات تاثیر چشمگیری بر کنترل قیمت‌ها یا بهبود کیفیت بازار نداشتند. در مجموع، اخبار اثرگذار سال ۱۴۰۳ نشان می‌دهد که صنعت خودرو ایران در آستانه تغییراتی مهم قرار گرفته، اما تحقق کامل این تحولات نیازمند اصلاحات عمیق‌تر و تصمیم‌گیری‌های شفاف‌تر خواهد بود.

فرصت‌ها

فرصت	دسته صنعتی مرتبط	اثرگذاری
تقاضای بالا برای خودرو در کشور	بازار داخلی	افزایش فروش و تولید
پیوند عمیق صنعت خودرو با سایر صنایع	صنایع بالادستی	رشد زنجیره تامین
فرصت رشد صادرات	بازار صادراتی	افزایش درآمدهای صادراتی

فرصت‌ها

فرصت	دسته صنعتی مرتبط	اثرگذاری
بهبود تکنولوژی از طریق همکاری‌های جدید	فناوری و دانش‌بنیان	ارتقاء کیفیت محصولات
امکان جذب سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی	سرمایه‌گذاری و مالی	تقویت ساختار مالی شرکت‌ها

تهدیدها

تهدید	دسته صنعتی مرتبط	اثرگذاری
تداوم تحریم‌های بین‌المللی	روابط بین‌الملل و واردات	محدودیت دسترسی به فناوری و قطعات
قیمت‌گذاری دستوری و نبود مکانیزم صحیح عرضه	بازار داخلی	کاهش سودآوری تولیدکننده و افزایش واسطه‌گری
خروج خودروسازان مطرح جهانی	فناوری و توسعه محصول	افت تکنولوژی و کاهش قدرت رقابت

تهدیدها

تهدید	دسته صنعتی مرتبط	اثرگذاری
افت کیفیت محصولات و کاهش رضایت مصرف‌کننده	کیفیت و خدمات پس از فروش	افزایش نارضایتی مشتریان
نوسانات نرخ ارز	مالی و ارزی	افزایش هزینه تولید و قیمت نهایی

جمع‌بندی و چشم‌انداز آینده

با توجه به تقاضای بالا در بازار داخلی، پیوند گسترده صنعت خودرو با سایر بخش‌های صنعتی و ظرفیت بالقوه برای صادرات به بازارهای منطقه‌ای، صنعت خودروی ایران همچنان یکی از بازیگران مهم اقتصادی کشور محسوب می‌شود. فرصت‌هایی مانند اصلاح ساختار مالی شرکت‌ها، رشد فناوری با حمایت شرکت‌های دانش‌بنیان، توسعه صادرات و افزایش تولید محصولات رقابت‌پذیر می‌توانند زمینه رشد پایدار این صنعت را فراهم کنند. با این حال، تهدیدهایی چون تحریم‌های بین‌المللی، قیمت‌گذاری دستوری، نوسانات ارزی و ضعف در کیفیت محصولات، موانع جدی پیش روی خودروسازان به شمار می‌آیند که نیازمند مدیریت و اصلاح جدی هستند.

شرکت‌هایی که بتوانند از طریق سرمایه‌گذاری در فناوری‌های نوین، بهبود کیفیت محصولات، اصلاح مدل‌های فروش و توسعه همکاری‌های خارجی، مزیت رقابتی خود را تقویت کنند، در آینده جایگاه مستحکم‌تری در صنعت خودرو خواهند داشت. همچنین گسترش صادرات، ارتقاء خدمات پس از فروش و توجه به بازار خودروهای برقی و هیبریدی، می‌تواند چشم‌انداز روشن‌تری برای فعالان این حوزه ترسیم کند.

جمع‌بندی و چشم‌انداز آینده

در مجموع، با مدیریت هوشمندانه چالش‌ها، استفاده حداکثری از ظرفیت‌های داخلی و همگام شدن با روندهای جهانی، صنعت خودروسازی ایران می‌تواند نقش مؤثری در رشد اقتصادی، اشتغال‌زایی و افزایش صادرات غیرنفتی کشور ایفا کند و جایگاه خود را در بازارهای منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای تثبیت کند.

اطلاعیه‌سلب مسئولیت

این گزارش بر اساس بررسی اطلاعات معاملات و صورت‌های مالی منتشر شده توسط شرکت‌ها تهیه شده است؛

بنابراین به‌تنهایی نمی‌تواند معیار کاملی برای سرمایه‌گذاری تلقی شود.